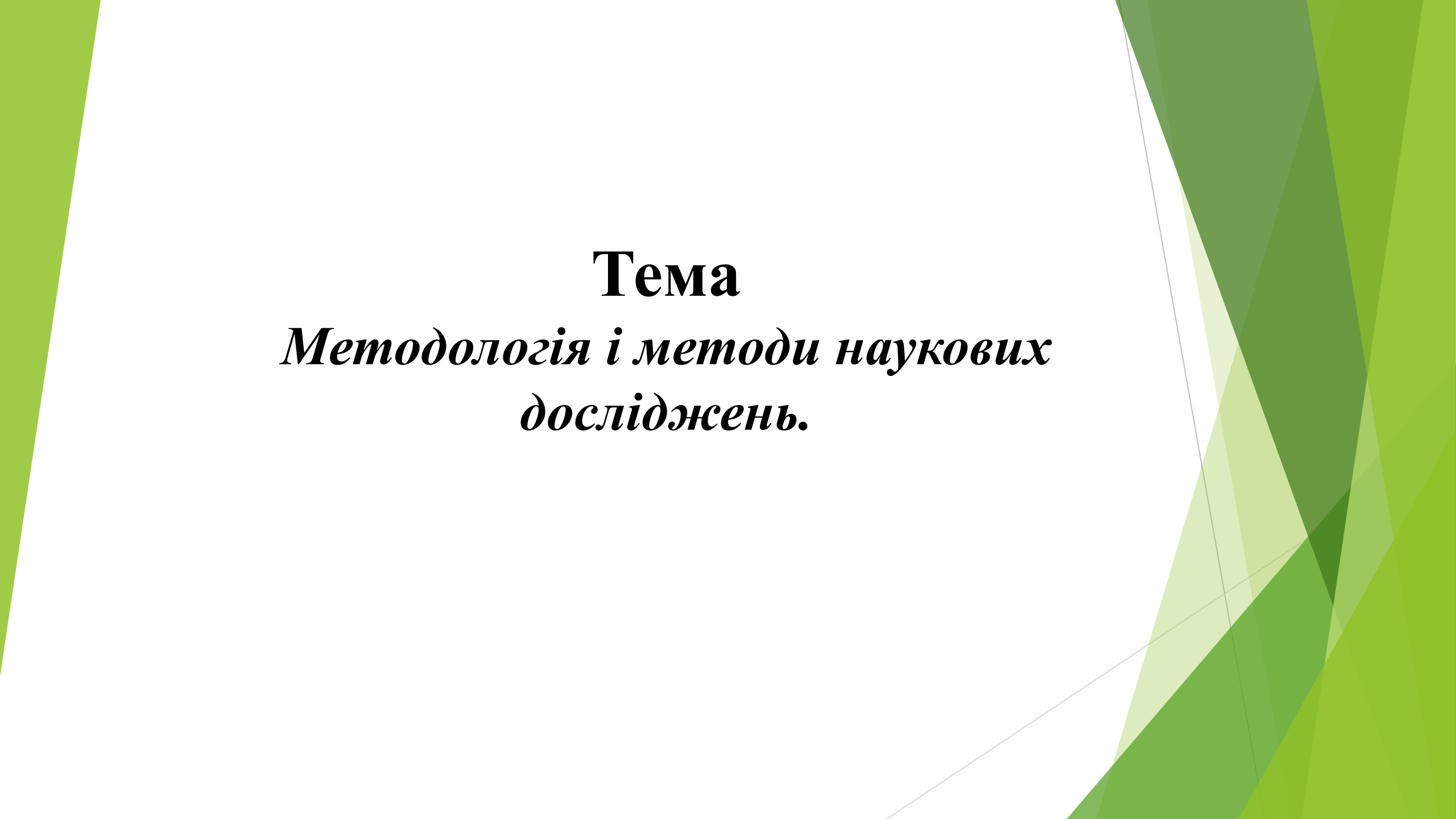

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect.

Тема

*Методологія і методи наукових
досліджень.*

Завдання 1

Поділити методи наукових досліджень на теоретичні, емпіричні та такі, що застосовуються на обох рівнях пізнання. Навести приклади застосування кожного з методів за власною обраною темою дослідження.

Спостереження, ідеалізація, експеримент, абстрагування, моделювання, аксіоматичний метод, аналіз, історичний метод, порівняння, індукція, узагальнення, системний метод, формалізація, вимірювання, логічний метод, синтез, дедукція.

Завдання 2

Назви методів	Зміст методів
1. Спостереження	А. метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури або властивостей за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики
2. Порівняння	Б. метод дослідження, що базується на активному і цілеспрямованому впливі на об'єкт пізнання шляхом створення контрольованих і керованих штучних умов або використання природних умов, необхідних для виявлення відповідних властивостей і зв'язків
3. Вимірювання	В. метод, що дає змогу дослідити виникнення, формування, розвиток процесів і подій у хронологічній послідовності з метою виявлення внутрішніх та зовнішніх зв'язків, закономірностей і суперечностей
4. Експеримент	Г. метод побудови наукової теорії, який передбачає, що в її основу покладено певні вихідні положення – аксіоми чи постулати, котрі приймаються без доведень, а всі інші твердження виводяться з них логічним шляхом, за допомогою доказів
5. Ідеалізація	Д. систематичне, цілеспрямоване, активне вивчення об'єкта дослідження, котрий перебуває в природному стані або в умовах наукового експерименту з метою отримання первинних даних як сукупності емпіричних тверджень
6. Формалізація	Е. визначення числового значення певної величини за допомогою одиниць виміру, система фіксації та реєстрації кількісних характеристик досліджуваного об'єкта
7. Аксіоматичний метод	Є. процес встановлення подібності або відмінності предметів та явищ дійсності, а також знаходження загального, властивого двом або кільком об'єктам
8. Історичний метод	Ж. метод наукового дослідження, за допомогою якого подумки здійснюється конструювання поняття про об'єкти, котрі не існують у дійсності або практично не здійсненні, тобто наділення об'єктів нереальними або гіпотетичними властивостями

Завдання 2 ч. 2

Назви методів	Зміст методів
9. Логічний метод	З. перехід від часткового до загального, коли на підставі знання про частину робиться висновок про об'єкт загалом
10. Абстрагування	И. відтворення історичного розвитку об'єкта як результату певного процесу, в ході якого сформувалися необхідні умови його подальшого існування і розвитку як стійкого системного утворення
11. Узагальнення	К. метод наукового пізнання, який дає змогу поділяти об'єкт дослідження на складові елементи і частини з метою вивчення його структури, окремих ознак, властивостей, внутрішніх зв'язків, відносин
12. Аналіз	Л. метод наукового пізнання, котрий передбачає з'єднання окремих сторін, елементів, властивостей, зв'язків досліджуваного об'єкта та його вивчення як єдиного цілого
13. Синтез	М. процес, в якому висновок щодо якогось елементу робиться на підставі знання загальних властивостей усієї множини
14. Індукція	Н. загальнологічний метод наукового пізнання; розумовий відхід від несуттєвих властивостей, зв'язків, відношень об'єктів, що досліджуються, з одночасним виокремленням їх суттєвих властивостей, сторін, ознак, які цікавлять дослідника
15. Дедукція	О. метод наукового пізнання, який ґрунтується на дослідженні об'єкта (оригіналу) шляхом використання його копії (моделі), котра пізнається з певних, визначених дослідником сторін
16. Моделювання	П. логічний процес і результат переходу від одиничного до загального, від менш загального до більш загального

Завдання 3

Визначте рівень і метод дослідження для кожної дослідницької ситуації:

- рівень наукового пізнання - емпіричний чи теоретичний;
- конкретний метод дослідження;
- що саме буде отримано в результаті його застосування.

Ситуації

- А. Дослідник аналізує статистичні дані про динаміку кількості малих підприємств за 10 років.
- Б. Дослідник проводить спостереження за організацією роботи менеджерів підприємства.
- В. На основі опрацьованої наукової літератури дослідник формулює власне визначення поняття «управлінський потенціал підприємства».
- Г. Дослідник порівнює показники діяльності двох підприємств для виявлення спільних і відмінних характеристик.
- Д. Дослідник створює модель взаємозв'язку між витратами на персонал і продуктивністю праці.
- Е. Дослідник на основі результатів дослідження декількох підприємств формулює висновок щодо загальної тенденції розвитку галузі.

Завдання 4

Для обраної теми дослідження розробіть модель дослідження.

Визначте:

Об'єкт дослідження;

Предмет дослідження;

Основний результативний показник;

Фактори, які можуть на нього впливати;

Взаємозв'язки між факторами;

Яку модель доцільно побудувати;

Які дані необхідні для її побудови;

Який тип моделі - фізична, модель-аналог, геометрична чи математична - доцільно використати та чому.